

**UKIOQ MISSINGERSUUSIORFIUSOQ 2019 PILLUGU KOMMUNINUT  
ATAATSIMOORTUMIK TAPIISSUTINUT ISUMAQATIGIISSUTEQARNISSAQ  
PILLUGU ISUMAQATIGIISSUT**

**Nalinginnaasut**

Kommunit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat januaarip 22-anni 2014-imi missingersuusiortarnermi nutaamik isumaqatigiissiorput kommunit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat akornanni suleqatigiinneq piorsaaviginiarlugu ataatsimullu suleqatigiinnikkut siunissami attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnermut politikkeqalernissamut aqputissiuussisussamik pisortanilu suliassat naammassineqartarnissaannut.

Missingersuusiortarnermi suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi ukiunut arlalinnut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissusiorderit siunissami pilersaarusiornissamut iluaqutaasussamik isumaqatigiissutiginnissaat, aammalu pisortat ingerlatsiveqarfiini tamani paasiuminartuullutillu aqukkuminartuunissaat illuatungeriit isumaqatigiissutigaat. Ataatsimut unammilligassat qularnaarlugit oqimaqatigiissuunissaasa pisariaqarnera illuatungeriit erseqqissaatigaat, peqatigitillugulu aamma kommunit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat namminneq aalajangiisinnaanerit eqqarsaatigalugit..

Siunissami ataatsimoortumik tapiissutinut isumaqatigiissutit ajunngitsumik kajumissuseqalersitsinermik pilersitseqataassapput, taamaaliornikkut pisortat suliassai pisariitsumik tulluurtumillu suliarineqarsinnaassammata, tamannalu pillugu ingerlaavartumik nalilersuisoqartarluni, tamatumani aningaasaqarnikkut sunniutaasut uuttuiffiginiarneri kisiisa pinnagit, kisiannili aamma suliassani isumagininniarnermi pitsaassuseq naammagisimaarinninnerlu uuttuiffiginiartillugit.

Naalackersuisut kommunillu akornanni suleqatigiilluarnissamut atatillugu atorfilittat inatsisitigut allangoriartornerit aamma kommunit aningaasaqarneri taavalu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit malitsigisaanik sunniutaasut ataavartumik immikkut eqqartueqatigiiffigineqartarput.

**Immikkoortunut pilersaarutit**

Immikkoortunut pilersaarutit ukiunut arlalinnut atuuttussat inuiaqatigiit katitigaanerisa allangoriartornerat tunngavigalugu suliarineqassapput, tassani ukiut tamaasa illuatungeriit pisortat aningaasarsiornerannik piffissamut ungasinnerusumut pilersaarusiortarnerat aallaavigineqassaaq, suliarineqartullu kingusinnerusukkat aningaasanut inatsisip kommunillu missingersuusiaannik suliaqarnermut ilanngunneqarsinnaallutik.

Immikkoortunut pilersaarutit suliarinerini ilaatigut suliassat nuunneqartussat piareersarfiginissaannut siunnersuuteqartoqartarpoq. Kommunit akisussaaffeqarfiit amerlanerusut tigorussuppaat, taamatuttaaqa sanaartornermut tunngassuteqartut. Illuatungeriit isumaqatigiissutigaat taamaaliornissat sukumiisumik piareersarneqassasut imatullu pissasut sanaartornerit

ingerlaavartunngortillugit aamma kommunit akornanni sanaartornermut aningaasat agguanneqartarnerannut naammaginartunik aqutissiuussisoqassasoq.

Susasaqarfimmut aalajangersimasumut tunngatillugu nuna tamakkerlugu kommuninullu immikkoortunut pilersaarutit sanaatortitsineranut aningaasanik kommuninut nuussisoqassappat tunngaviatigut piumasareneqassapput. Nuna tamakkerlugu immikkoortunut pilersaarutitik aammalu Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu immikkoortunut pilersaarutitik suliaqartarnermut taakkuninngalu ingerlaavartumik ataqatigiissarineranut atatillugu ukiuni tulluuttuni annertuumik salliutitsilluni suliniuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Taamaalillunilu immikkoortunut pilersaarutitik suliaqarneq nuna tamakkerlugu anguniakkanik qulakkeerinnissaaq, tamatumani kommunini immikkoortumut pilersaarutitik najukkami/kommunimi pisariaqartitanut atatillugu atuutsitsilernissaaq qulakkiissallugu.

### **Ataatsimoortumik tapiissuteqariaaseq aamma naligiissarineranut periuseq nutaaq**

Ataatsimoortumik tapiissuteqariaaseq aamma naligiissarineranut periuseq nutaaq nangittumik suliarineqassasoq illuatungeriit isumaqatigiissutigivaat. Periutsimi nutaami arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnissamik tunngavik atorineqassaaq ataatsimoortumillu tapiissutit agguataarnerini kommunini assigiinngitsuni aningaasartuutaanerusartut assigiinngitsut pingaartinneqartassallutik. Aammattaaq periuseq atorlugu assigiinngitsunik isertitatigut tunngaveqartartut aqutigalugit assigiikannersumik akileraaruteqarluni kommunit naammaginartumik sullissisinnaapput.

Arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnissamik periuseqarnermi Avannaata Kommunianit aamma Kommune Qeqertalimmit sivikinnerpaamik ukiup ataatsip ingerlanerani ingerlatsinermit naatsorsuuteqarnissaa minnerpaamik pisariaqarpoq.

Periutsumik nutaamik nangittumik suliaqarnermi suleqatigiissitami kommuninit namminersorlutillu oqartussanit peqataatitaqartumi pissaaq, tassanilu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmik peqataatitsisoqassalluni. Aalajangersimasumik ilinniagalinnit ikiorserneqartarnissaaq naatsorsuutigineqartassaaq taamalu Naalakkersuinikkut Ataqatigiissarisooqatigiinni sulinerup siuariartornissaa pillugu akuttunngitsumik nalunaarutiginnittoqartarnissaa qulakkeerneqarluni.

Isumaqatigiissutip matuma isumaqatigiissutigereernerata kingorna siunissami periusissami aamma taassuma tunngaviusumik suliarineqarnerani kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarnissaaq pillugu oqaloqatigiissutigineqassasoq illuatungeriinnit isumaqatigiissutigineqarpoq.

Ataatsimoortumik tapiissutinut aamma naligiissarineranut periutsumik nutaap atulersinnissaata tungaanut periuseq atuuttoq unaangallassaaq:

- Piffissami 2016-imiit 2018-imut aaqqiissutaagallartoq 2019-imi aamma 2020-mi atorineqarallassasoq.
- Kommuneqarfik Sermersuup tamanut tapiissutinut isertitaat ukiumut 90 mio. koruunilik ilanngarneqassapput, taakkulu kommunit sisamaasut akornanni agguanneqassallutik:

Kommune Kujalleq 33 mio. kr, Qeqqata Kommunia 5 mio. kr, Kommune Qeqertalik 33 mio. kr aamma Avannaata Kommunia 19 mio. kr.

### **Immikkut ittumik suliniuteqarfissat kommuninit Namminersorlutillu Oqartussaniut peqataaffigineqartariaqartut.**

Missingersuusiortarnermi suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi pisariaqarpoq ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissutit piffissamut ungasissumut pilersaarussianut naapertuutsinneqarnissaat. Ataatsimoortumik tapiissutinut isumaqatigiissutit pisortat suliaasa ersarissumik aaqqiiviginissaat qulakkeerniarlugu, sakkullu sorliit atorlugit ataatsimoortumik paasinnittoqarnissaani aningaasaqarnikkut atasinnaasumik ineriartortitsinissami kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni tulluurtumik suliassanik agguaassisinnaanermut ajunngitsumik tunngaviliissapput.

Tamatumanilu nassuerutigalugu inuiaqatigiit aaqjissuussaanikkut ajornartorsiutaasa qaangerniarneranni pitsaasumik ilusilersukkamillu suleqatigiinnissaq pisariaqartinneqarmat. 2019-imut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissummi suliaqarfiit uku iluanni suliniutit immikkut ittumik isiginiarneqassapput:

#### Pisortat suliaqarfiini pitsaanagerusumik aningaasanik aqutsinissaq:

Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsit januaarip aallaqqaataani 2018-imi atulersinneqartoq naapertorlugu, missingersuusiortarnermi ataqatigiissaarinnermut naatsorsuutit pitsaanagerusut, pisortani tamani aningaasaqarnermik aqutsinerup nukittorsarnera aamma kommuninut Namminersorlutillu Oqartussanut aningaasaqarnermik attanneqarsinnaasumik ineriartortitsineq qulakkeerneqassallutik.

Inatsisip atulersinniarnerani kommunit nangittumik peqataatinneqassapput, ilaatigut Missingersuusiortarnermut Naatsorsuusiortarnermullu Siunnersuisoqatigiit inatsisitigut aalajangersagaasukkut kommunit pisortatigoortumik peqataatinneqarnerisigut, tassanilu kommunimi aningaasaqarnikkut aqutsineq pillugu allaffissornikkut najoqqutassat aalajangersarniarnerini ilaatigut suliakkiisoqartassalluni. Matumani pisortat ataatsimoortumik aningaasaqarnikkut aqutsinermut atortorissaarutaasa atulersinneqarnissaat aamma digitalinngorsaannermut pisiniartarnermullu susassaqarfimmi suliniutit eqqarsaatigalugit sunniutaasinnaasut ataatsimullu iluarsissutissat sapinngisamik annerpaamik atorluarneqarnissaat anguniarneqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu paatsuungasoqaaqunagu eqqaaneqassaaq, missingersuutit tamarmiusut naatsorsorneqarnissaat Naalakkersuisunit qinnutigineqarmat, § 2 innersuussutigineqarpoq, maannamut atorunnaarallartinneqarpoq. Kingunerissavaa kommunip aningaasaqarnerata 2019-imi nakkutigineqarnera 2018-imut taannalu sioqqullugu pisumut naleqqiukkaanni allanguuteqanngitsumik ingerlanneqassaaq.

#### Aningaasartuutininik misissueqqissaarnerit

Ukioq 2017 ilanngullugu aamma tassanngaanniit aningaasatigut inatsit aqutugalugu aningaasartuuteqarfiit ataavartumik aningaasartuutit misissuiffigeqqissaarnissaannut ilaatigut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq. Taassuma suliassamik naammassisaqarniarnerup pitsaassusaanik qulaajaanissaq siunertaraa, ajornanngippallu pisortat aningaasaqarneranni aningaasaqarnermut inissaqartitsinerusinnaasunik sipaarfiusinnaasunik nassaarsinnaanissaq siunertaalluni.

Tamatumunnga atatillugu namminersorlutik oqartussani kommuninilu, assersuutugalugu qarasaasiaqarnermut tunngatillugu, sulianik tigusiniarnermi susassaqarfiup misissuiffigeqqissaarneqarnissaa pineqartillugu, kommuninik suleqateqarnissaq pisariaqarsinnaavoq.

#### Susassaqarfiit avitsilluni aningaasalersorneqartut:

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat utertitsisarnermik aaqqissuussat aqutugalugit susassaqarfinni arlalinni aningaasalersuisarneq avittarpaat. Tamatuma kingunerisinnaavaa naapertuutinnngitsumik kajumissuseqalersitsiniartarneq, tassa susassaqartut ataasiakkaat aningaasartuutigisartagaat kiffartuussinermi tamakkiisumik aningaasartuutigineqartunut naapertuuttanngimmata. Taamaammatt kiffartuussineq kiffartuussinernit allanit kommunimit Namminersorlutilluunniit Oqartussanit tamakkiisumik aningaasaliiffigineqartunit naapertuutinnngitsumik unammillerneqassaaq.

Tamanit soqutigineqarpoq innuttaasut eqqortumik sullinneqartarnissaat aamma pisinnaatitaaffitsik malillugu kiffartuunneqarnissaat. Aningaasaqarnikkut aaqqissuussinerit tamanna ikorfartussavaat, taamaammallu susassaqarfiit avitsilluni aningaasalersorneqartut susassaqarfinni missingiiffigineqanngitsuni atorneqartussanngorlugit sapinngisamik killilersimaarneqassapput.

Assinganik kommunit ingerlatsinerinut namminersorlutik oqartussat tapiissutit imaluunniit sivikitsumik sivisunerusumilluunniit tapiiffigisartagaat susassaqarfiit misissuataarnissaat misissuiffigeqqissaarnissaallu pisariaqarpoq. Taamatut tapiissutinik aaqqiissuteqarneq amerlasuutigut iluatsinngitsumik pilersaarusiornertalimmik kommuninut allaffissornikkut oqimaaloqutaasutut misigineqartarpoq, Namminersorlutik Oqartussat kommunillu 2013-imi suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutip nassuiaatigineqarnera innersuussutigineqarpoq.

Siunissami saqqummiussassat qanoq pakkersimaarneqarsinnaanersut pillugit kommunit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aamma naalakkersuisoqarfiit attuumassuteqartut akornanni suleqatigiinneq, matumani susassaqarfiit ilaat tamanut tapiissutit aaqqiissutit atorlugit ilaatinneqassanersut imaluunniit immikkut aaqqiissutaassanersut Namminersorlutik Oqartussanit utertitsiffigineqartarlugit imaluunniit tapiiffigineqartarlugit pissanersut. Sulinermi suliniutit pitsaassusaata pissusissamisoortumik uuttortarnissaat pingaaruteqartuuvoq.

#### Digitaliseeriineq:

Digitaliseeriinissamik periusissiami nutaami pisariillisaanissamik periarfissap piviusunnngortinneqarnissaanik sulineq nanginneqassaaq, pilersaarummi tamarmiusutut nassuiaatiniittut tunngavigalugit. Taamatut suliaqarnermi soorunami kommunit Namminersorlutillu Oqartussat kalluarneqassapput.

Immikkoortut pingaarnerit uku immikkuullarissumik pisariaqartinneqartutut oqaatigineqassapput:

- Akiligassiisutunik elektroniskimik suliaqarneq
- Imminut sullinneruneq (Sullissivik)
- Pigaartuunissamut pilersaarutit digitaliusut
- Tunngaviusumik paasissutissanut programmi, tassunga ilanngullugit tunngaviusumik ataatsimoortumik nalunaarsuineq aammalu Pitu pillugu suliniut.
- Inummut paasissutissat pillugit inatsisip nutaap atuutilersinneqarnera

### ERP

Naalackersuinikkut Ataqtigiissaarisartoqtigiit septembarip 25-anni 2018-imi ERP pillugu suliniutip aaqquissuusaanerata ataatsimoorullugu ingerlanneqalerluni allannngortinnissaa tusaatissatut tiguaat. Siunissami aaqquissuusaanissaa pillugu erseqqissumik saqqummiussisutigineqarpoq, tamannalu tapersorsorneqarpoq.

ERP pillugu suliniutip ingerlateqqinneqarnissaanut atatillugu ataatsimeeqatigiit isumaqtigiissutigaat, systemip piviusunnngortinneratigut pissarsiassaasinnaasut qitiulluinnartut, ilaatigut ingerlatsinermik aningaasalersuinikkut aammalu isumalluutunik allanut atuinissaq periarfissannngussammat.

Ataatsimoortumik aningaasartuutissanik aningaasalersuinissaq pillugu ataatsimeeqatigiit akunnerminni isumaqtigiissutigissavaat. Tamanna tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu tamatuminna erseqqissaassuteqassapput pilersinneqarnissaalu piareersarlugu, taakkununga ilanngullugit piunasaqaatinik qulakkeerineq aaqquissuussinikkut, naleqquttumik malittarisassiornikkut aammalu aningaasalersuinikkut.

### Pisortani atuuffinnik ataqtigiissaakkanik ataatsimoortunik pilersitsineq

Pisortani sulisoqarfiit amerlasuut pisariillisaaffigineqarnissaannut piginnaasanik naammattunik pisariaqartinneqartunik peqanngilaq. Tamatumunnga peqatigitillugu teknikkikkut ineriartortoqarpoq, suliaat ilaat sumi inissisimaneq apeqquataatinnagu naammassineqarsinnaalerlutik. Tamakkua kingunerisaannik pisortani atuuffinnik ataatsimoorussanik/ataqtigiissaakkanik pilersitsisoqarnissaa periarfissaalerpoq. Taamatut periarfissaqartoqalernera annertuumik pissarsissutaasinnaanera nalilerneqarpoq. Taamatut nikittoqassappat piffissaq aqutsinerlu qitiutinneqassapput.

Tamatuma saniatigut namminersorlutik oqartussani namminermermi aammalu namminersorlutik oqartussani kommunillu akornanni susasaqarfiit akimorlugit pitsannngorsaataasinnaasut pilersissinnaanissaannut pisariaqartinneqartumik sinaakkusiinissaq Naalackersuisunit sulissutiginiarneqarpoq.

Naalackersuisut kommuninik qanimut oqaloqateqartarniarput inatsisiliornissamut piareersaataasumik suliaqartoqarnissaa pisariaqartinneqassapat.

Suliassa qarfiit erseqqissut arlaqarput, ataatsimoortumik ingerlatsiffiginerisigut pingaarutilimmik iluaqutissarsiffiusinnaallutillu pikkorinnerulerfiusinnaasut, soorlu makku:

- Allattariarsorluni nutsigassat (TMS-systemi kommunini iluatsilluartumik ator neqaleraluttuartoq)
- Pisortat pisiniartarneri (Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni pisiniartarnermut tunngasunik suleqatigiinneq maannakkut nukittorsarneqartoq)
- Pisortat illuutaannik ingerlatsineq aserfallatsaaliisarnerlu (annertoorujussuarnik pissarsissutaasinnaanera toqqammavissaqarunarpoq assigiissaakkamik suleriaaseqarnikkut, assigiinnillu systemeqarnikkut il.il.).

#### Eqqagassalerineq:

Septembarip 25-ianni 2018 Politikikkut Ataqtigiissaarisartoqatigiit ataatsimiinnermini nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermi aaqqiissuteqarnikkut atuutilersitsinissamut tunngasunik saqqummiussissut eqqartorpaat.

Kommunit ataatsimoorlutik eqqagassalerinermi selskabiliorderisigut qitiusumi ikuallaavinnik marlunnik pilersitsisoqarsinnaanera siulittuutigineqarpoq, tamarmik immikkut akunnermut tonsinik marlunnik tiguisinnaasut, aappaa Sisimiuni aappaalu Nuummi inissisimassallutik. Qaqortumi, Maniitsumi Aasiannilu uuliakumik ikuallaavinnik pilersitsisoqarnissaa siunniunneqarpoq.

Taamatut aaqqiissuteqarnissaq kommunit ataatsimoorlutik suliarissavaat. Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmit 6 mio koruunit tikillugit tapiissuteqarnikkut immikkuualuttut tamaasa ilanngullugit pilersaarusiortoqarnissaa Naalackersuisut tapersorsorpaat. Taamaattumik suliniut ataatsimoortumik tapiissutinit maannakkorpiaq sunnerneqassanngilaq. Suliap ingerlariaqqinnissaanut ilanngullugu ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaat, pilersaarummi tamarmiusutut nassuiaatiniittut suliniummut tunngasut nutarterneqassasut, aningaasaleeqataanissamik pisariaqartitsisoqarnerisigut erseqqinnerusumik allaaserineqassasigut aammalu tassunga tunngatillugu naammaginartumik agguataarisigut eqqartorneqassasigut, aallaaviatigut atuisunik akiliititsiffiunissaa, Nukissiorfinnut kissamik sinneruttumik tunisaqarnermi nalinganik taasaqarnissaq immaqalu ungasinnerusigut eqqarsaatigalugu pisortat akiligaannik tassunga amerlanerusunik tapiisoqartalernissaanik pisariaqartitsineq.

#### Ineqarnermut tunngasunik suliassanik tunniussinissamut piareersarneq

Naalackersuinikkut Ataqtigiissaarisartoqatigiit septembarip 25-anni 2018-imi ataatsimiinneranni eqqartorneqartut naapertorlugit Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik aamma Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik kommunit suleqatigalugit januaarip aallaqqaataani 2020-imi inissiat attartortittakkat kommuninit aqutarineqalernissaanut piumasaqaatit pisariaqartinneqartut naammassiniarlugit suleqatigiinnermik aallartitsissaaq.

Peqatigitillugu Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup attartortitsinermit inatsisissaq nutaaq pillugu suleqatigiissitaq aggersarniarpa, tamatuminnga suliaqarneq nangeqqinneqarniassamat.

#### Suliniutinik atuutilersitsisarneq sivisusarpoq

Ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissummi 2018-imeersumi ukiaanerani inatsisit nutaat akuersissutigineqartut ukiup tullissaani januaarip aallaqqaataani atuutilersussat allaffissornikkut pisariaqartumik aaqquissuussiffigineqarnissaasa ajornakusoorsinnaanerani paasinnineq ingerlateqqinneqarpoq.

Ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaat, DUT-imi tunngavik tunngavigalugu kommuninut aningaasatigit kingunerisassat ima aalajangersarneqartariaqartut, ajornartorsiutitut taaneqartup kingunerisaanik ukiuni siullerni ilimagisamik kommunit aningaasartuutissaat erseqqissumik eqqarsaatigisariaqartut. Tassunga tunngatillugu aamma isumaqatigiissutigineqarpoq, inatsisissatut siunnersuutini aningaasatigit allaffissornikkullu kingunerisassat pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaataasartut, kommuninut attuumassuteqartut, atuutilersitsinissamat tunngasortaa ersersinneqassasoq aammalu aningaasartuutissat kommuninut tunngasuteqartut erseqqissaatigineqqassallutik.

#### **2020-imut ataatsimoortumik tapiissutissanut isumaqatigiisuteqarnissamik piareersaaneq**

Ataatsimeeqatigiit anguniarpaat kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni ataatsimoortumik tapiissutisiasat pillugit isumaqatiginninniarnert naammassineqassasut aammalu ukioq mannamut sanilliullugit siusinnerujussuakut inaarneqassasut. Ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaat, 2020-mut isumaqatigiissut sapinngisamik naammassillugu isumaqatiginninniutigineqassasoq, juunillu 15-iat 2019 qaangernagu isumaqatigiissutigineqassasoq.

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannik attartortittakkanik aquaqaalersinnaanermut piareersarneq immikkut sammisatut isikkoqassaaq, taannalu immikkut ittumik siunnerfilerlugu suliarineqassaaq.

2020-mut ataatsimoortumik tapiissutissat pillugit isumaqatiginninniarnerni utertitsissutaasartunik aaqquissuussinerit allanngortinneqarnissaannut tunngasunik qulaajaanissamik immikkut sammisaqarfiussapput. Tamatumani anguniarneqarpoq kommunit Namminersorlutillu Oqartussat allaffissornikkut aningaasartuuteqarnissaannik oqilisaassinissaq.

Ulloq unnuarlu najugaqarfiit (tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit) aqutarilersinnaanerani aammalu kommunit nammineernerulernissaannut tunngatillugu pilersitsinissamat suliareqqaagassat pillugit apeqqutit aammalu pisariaqanngikkaluamik inatsisiliortoqartarnersoq pillugu qulaajaanissaq ataatsimeeqatigiit akornanni ataavartumik eqqartueqatigiittarnikkut erseqqissaatigineqarumaarpoq. Assigisanik siusinaartumik pensionisaqarneq pillugu nutarterinerup nalilersuiffigineqarnissaa allami taaneqartoq eqqarsaatigalugu 2020-mut ataatsimoortumik tapiissuteqarnissamat

isumaqatigiissummut pingaaruteqalersinnaavoq. Politikkikkut Ataqaqatigiissaarisartoqatigiit suliap tamassuma ingerlanera pillugu ilisimatinneqartassaaq.

## **2019-imut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit**

Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat, 2019-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi allassimaneratut 1.490.472.000 koruuninik amerlassuseqassapput. Ilanngussaq 1-imi takuneqarsinnaavoq isumaqatigiisut aqutugalugu ataatsimoortumik tapiissutit 2018-imut sanilliullugu qanoq allanngortinneqarsimanersut. Isumaqaqatigiissummi immikkuualuttortat ataani nassuiaatigineqarput.

### **1. Ataatsimoortumik tapiissutinik annikillitsineq**

Inuiaqatigiit katitigaanerisa nikeriarnerat utoqqaat amerlineri inuusunnerusullu ikiliartornerinik katitigaasut, ukiumiit ukiumut pisortat aningaasaqarneranni oqimaaqatigiissitsinissaq sakkortusisamik unamminarnerulersarpoq. Tamanna pissutigalugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu annertunerusumik naammassisaqarsinnaanerup suliassanillu pilertornerusumik suliaqarsinnaanerup siuarsarnissaanut pisariaqartunik suliniuteqartoqartariaqarput. Tassunga atatillugu Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissutit tamarmiusut 25 mio. koruunit ikilisinnaasat ilanngunneqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat kommuninut tapiissutaasa pingaaruteqarnerat eqqarsaatigalugu, taakkunanga 10 mio koruunit ataatsimoortumik tapiissutinut ilanngunneqarput. Tamanna 2018-imut aningaasanut inatsisissamat isumaqatigiissummut toqqaannartumik ilassutigineqarpoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu naammassisaqarsinnaanerup nikeriartinneqarnissaanut sapinngisamik assigiimmik piunasaqaatitaqartariaqartut. Tamanna atuutissaaq, qanorluunniit Namminersorlutik Oqartussat namminneq aningaasartuutigippassuk imaluunniit kommunit aqunneqarnissaannut aningaasanut inatsit aqutugalugu aningaasartuutaassappata, allatut oqaatigalugu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutitut aningaasaliissutigineqarpat.

Naalakkersuisut AIS2019-imikommuninut ataatsimoortumik tapiissutissani killiliussanik ileqqaaruteqarnissaq ilanngunneqarsimammat Kommunit akueriuminaatsippaat, suliap ingerlanerani siusissukkat kommunit peqataateqqaarnagit. Tassunga atatillugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlataqarfisa annertuut ilaat, peqqinnissaqarfik, taamatut ileqqaarfigineqanngimmat kommunit eqqarsarnartoqartippaat; akerlianilli kommunit ingerlataqarfii annertuut, atuarfeqarneq isumaginninnermullu tunngasut ileqqaarfigineqaratik.

### **2. 2017-imut ineqarnermut tapiissutit iluarsivigineqarneri**

Ineqarnermut tapiissutinut aningaasartuutit 2017-imi missingersuusiarineqarnerinit ikinnerulaarput. Ataatsimeeqatigiit isumaqatigiisutigaaq 2019-imi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat 4.680.000 kr.-nik ikilisinneqassasut, tassa naatsorsuutigisamat sanilliullugu 2017-imi atuisimanermut akiliutitut.

#### *2.1. 2019-mut ineqarnermut tapiissutinut iluarsiiissutit*



Ineqarnermut tapiissutitut aningaasartuutit qaffasissusaat pillugu nutaamik naatsorsuinerup kingunerisaanik 2019-imiit tamanut tapiissutit ukiumut 5.000.000 koruuninik ikilisinneqarput. Iluarsiisarnermut aaqqiissut nalinginnaasoq sunnerneqassanngilaq taamaattumillu kommuninut ilanngaait ilanngaatigereerlugit sunniutai nul-imiissapput.

### **3. 2017-imi siusinaartumik soraarnerussutisiat iluarsivigineqarneri**

2017-imi siusinaartumik soraarnerussutisiant aningaasartuutigineqartut naatsorsuutigisamit appasinnerungaatsiarsimapput. Tamanna tunngavigalugu ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaat 2019-imi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat 9.146.000 kr.-nik ikilisinneqassasut.

### **4. Danmarkimi Kalaallilu Nunaanni inissinernut qitiusumik aningaasaliissutit**

2011-mi Innarluutilinnut susasaqarfiup kommuninut tunniunneqarneranut atatillugu isumaqatigiissutigineqarpoq innarluutillit Danmarkimi immikkut ittumik akisuupilussuarmik inissinneqarneranni kommuninut aningaasatigut tapersiissutissat qitiusutut siunertamut aningaasassat aningaasanut inatsimmit immikkoortinneqartassasut. Tamatuma kingorna aningaasaliissutit nunatsinni inissiisarnernut aamma atorsinnaasunngortinneqarput. Aningaasat immikkoortitat aningaasanut inatsimmi Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu inissinernut qitiusumik immikkoortitat pillugit konto pingaarnerup 30.13.07-ip ataani inissinneqarput.

Siunertamut aningaasat immikkoortinneqartut ataatsimoortumik tapiissutit ikilisinneqarnerisigut aningaasalersorneqassapput.

Aningaasat 9 mio. koruunit aningaasanut inatsimmi Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu inissinernut qitiusumik immikkoortitat pillugit konto pingaarnerup 30.13.07-ip ataani 2017-imi immikkoortinneqarput. Taamaattoq aningaasanit immikkoortitanit 7.627.000 koruunit 2017-imi atorqeersimapput, taamaammatt 2019-imi ataatsimoortumik tapiissutissat 1.373.000 kr.-nik amerlineqarput, 2017-imi atuinikinnerussutigisimasanut naapertuuttumik.

### **5. 2012-imi akileraarusersuineramik allannguinerup atuutsilernerani**

Inatsisartut 2012-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni akileraartarnikkut allannguisoqarnissaa akuersissutigaat. Akileraarusersuisarnermik allannguinerit ilaatigut sinneqartoortutitut ingerlaannartumillu nalikilliliisarnernut malittarisassanut tunngasuupput, tassani aningaasatigut kingunerisassat ukiut arlallit 2035-p tungaanut atulersikkiartuaarneqassapput.

Ataatsimut tapiissutit tamanna tunngavigalugu 2022-mit 1.077.000 koruuninik qaffanniarlugit ataatsimeeqatigiit isumaqatigiipput.

### **6. Pinngitsoorani soraarnerussutisiani aaqqissuussaqarneq**

Inatsisartut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinneranni immikkoortoq 19 Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat akuersissutigineqarpoq. Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisaata kingunerisaanik, Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut

akiliuteqarnerulernerit kingunerannik akileraarutitigut iluanaarutissaraluit kommunit annaassavaat. Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaata akuersissutigineqarnerata kinguneranik kalaallit aningaaserivii soraarnerussutisiallit pillugit neqeroortitsissuteqarput, taamaattoqarneranilu Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut akiliisarnerit amerlissapput, taamaammat kommunit akileraarutitigut iluanaarutissaralui ikinnerullutik.

Ataatsimeeqatigiit tamanna tunngavigalugu ataatsimoortumik tapiissutit 2022-mi soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap atulersinniarnernut atatillugu 10.525.000 koruuninik amerlineqassasut isumaqatigiissutigivaat. Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaaffiusussap atuutilersinnera 2024-p tungaanut ingerlassaaq.

Ataatsimoortumik tapiissuteqartarnermut periuseq atuuttoq naapertorlugu kommunit akornanni siusinnerusukkut atorneqartoq assigalugu 2019-imi aningaasat agguanneqassasut isumaqatigiissutigivaat. Tamatuma saniatigut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap atulersinniarnera ilutigalugu, kommuninut ataasiakkaanut aningaasaqarnikkut kinguneqarnera tunngavigalugu kommunit annaasaqartarnerat taarserneqartassasoq ataatsimiittuni isumaqatigiissutigineqarpoq. Pissutsit tamakku Inatsisartut inatsisaata kingunerisaanik kommunit akileraarutitigut iluanaarutissaraluatut annaasaannik ataatsimoortumik tapiissutit annertussusaatigut qaffanneqarnissaannut atuupput.

## **7. Juli 2021-mi siusinaartumik soraarnerussutisianik 100 procentimik aningaasalersuisarnissamut ikaarsaariarneq**

Siusinaartumik soraarnerussutisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat qulaani taaneqartoq naapertorlugu, siusinaartumik soraarnerussutisianut aningaasartuutit kommunimit 100 %-imik aningaasalersuisoqartalissaaq, ullumikkut Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni 50/50 %-imik aningaasalersorneqarpoq.

Ataatsimut tapiissutit tamanna tunngavigalugu 2022-mit 56.675.000 koruuninik qaffanniarlugit ataatsimeeqatigiit isumaqatigiipput. 2019-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuuteqarnermi Siusinaartumik soraarnerussutisiallit pillugit konto pingaarnermut aningaasaliissutit assingusumik ikilineqarnissaat naapertuuttumik amerlineqassapput.

Susassaqarfimmi aningaasaliissutinik amerliliiinikkut 2022-miit siusinaartumik soraarnerussutisiat aningaasartuutigineranut taarsiullugu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit 212 mio. koruuniussapput, tassanilu 2020-mi ukiorlu taanna ilanngullugu 98,55 mio. koruuniussapput 2021-milu 155,325 mio. koruuniussallutik.

Siusinaartumik soraarnerussutisiaqarnermut aaqqissuusseqqinnerup naliliiffiginissaanut 2019-ip ingerlanerani inaarneqarnissaa siusinnerusukkut isumaqatigiissutigineqarpoq, taamaaliortoqarpammi 2020-mut ataatsimoortumik tapiissutit isumaqatigiissutigineqarfiginnginnerini sapinngisamik naammassineqassammat. Naliliinermi

matumani siusinaartumik soraarnerussutisiaqarnerup sunniutai susassaqarfimmut killilikkamut naatsorsuutigisamik sunniutai qanoq innersut ilaatinneqarput, matumani piginnaanngorsaaqqinneq aamma nikerartumik suliffiit ilanngullugit.

#### **8. Nunani allani pensionisianut aaqqissuussanut akiliutigisat akileraarusersorneqarnerat.**

Nunani allani soraarnerussutisiaqarnermut aaqqissuussinernut akiliutit akileraarusersornerisa nangittumik atulersinniarnerninut atatillugu, ataatsimoortumik tapiissutit 2022-miit 1.211.000 koruuninik amerlineqassapput.

#### **9. Nukissiuutinut akigititanik aaqqissuusseqqinneq**

Nukissiorfiit innaallagissamik imermillu pilersuineranut akinik appaaniarnermut atatillugu, ataatsimoortumik tapiissutit 2019-imi 1.976.000 koruuninik ikilineqassapput aamma 2020-miit 988.000 koruuninik ikilineqarlutik

#### **10. Kommunit Sullissivik.gl-imut tapiissutaat**

Kommuninut ataatsimoortumik tapiissuteqartarnikkut Sullissivik.gl-ip ingerlanneqarneranut maannamut ukiumut 2.000.000 koruuniupput. Aningaasaliissutit maanna konto pingaarneq 40.98.01 Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfimmut ilanngunneqareerput. Ataatsimoortumik tapiissutit taamaattumik 2.000.000 koruuninik ikilineqassapput. Nuussineq kommuninut ataasiakkaanut aningaasatigut kinguneqartitsinaviannngilaq.

#### **11. Qeqqata Kommuniani nakkutilliisoqartitsineq, Unesco**

Ulloq manna tikillugu Kommune Kujallermi aamma Avannaata Kommuniani nakkutilliisoqartitsisoqarpoq. Unesco aqutugalugu inissisimalernikkut Qeqqata Kommuniani assingusumik aaqqiissusiortoqassaaq. Taamaattumik ataatsimoortumik tapiissutit ukiumut 214.000 koruuninik amerlineqassapput.

## 12. Pissutsit allat

Isumaqatigiissummi matumani ataatsimoortumik tapiissutit amerlassusaat konto pingaarneq 20.05.20 Kommunitut ataatsimoortumik tapiissutini 2019-imut aningaasatigut inatsisissatut siunnersuummi assingusumik aningaasaliissutissat takuneqarsinnaapput.

Inatsisissatut siunnersuutip akuersissutigineqarnerata kingunerisaanik kommuninut aningaasaqarnikkut kinguneqaratarnissaa eqqarsaatigalugu, imaluunniit allannguuteqartoqarneratigut kommuninut aningaasaqarnikkut kinguneqaratarnissaa eqqarsaatigalugu, 2019-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut pingajussaaneerneqarnissaanullu allannguisoqarsinnaasoq ataatsimeeqatigiinnit isumaqatigiisutigineqarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq maannakkut sammisat pissutsillu makku pineqassasut:

- MIT-p pilersuinermit immikkoortuani akinik assigiimmik periuseqarnerup suliareratarnissaanut kommuninut sunniutaasinnaasut.

Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni ilassutitut isumaqatigiisut manna oqartussaallutik aningaasaliissuteqartusat akuersissuteqarnissaat sillimaffigalugu atsiorneqarpoq.

Nuuk ulloq \_\_\_\_ oktobari 2018

---

Vittus Qujaukitsoq  
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq

---

Ane Hansen  
Borgmesteri, Kommune Qeqartalik

---

Asii Chemnitz Narup  
Borgmesteri  
Kommuneqarfik Sermersooq

---

Kiista P. Isaksen  
Borgmesteri, Kommune Kujalleq

---

Malik Berthelsen  
Borgmesteri  
Qeqqata Kommuniarneqarnissaat

---

Palle Jerimiassen  
Borgmesteri, Avannaata Kommuniarneqarnissaat

**Ilanngussaq 1. Ukiumut missingersuusiorfiusumut 2019-imut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat pillugit isumaqatigiissummi immikkuualuttut**

	<b>Isumaqatigiissut</b>	---- mio. kr. ----		
		2020	2021	2022
	<b>2019</b>			
2018-imut isumaqatigiissut naapertorlugu aallaavigisat	<b>1.521.687</b>	1.531,2	1.595,3	1.595,3
1. Ataatsimoortumik tapiissutinik annikillisisineq	<b>-10.000</b>	-10,0	-10,0	-10,0
2. Ineqarnermut tapiissutinut iluarsiiissutit	<b>-4.680</b>	0,0	0,0	0,0
2.1. 2019-mut ineqarnermut tapiissutinut iluarsiiissutit	<b>-5.000</b>	-5,0	-5,0	-5,0
3. Siusinaartumik pensionisianut iluarsiiissutit	<b>-9.146</b>	0,0	0,0	0,0
4. Danmarkimi Kalaallillu Nunaanni inissiinernut qitiusumik aningaasaliissutit	<b>1.373</b>	0,0	0,0	0,0
5. 2012-imi akileraarusersuineramik allannguinerup atuutsilernerat	<b>0</b>	0,0	0,0	1,1
6. Pinngitsoorani soraarnerussutisianik aaqqissuussaqaarneq	<b>0</b>	0,0	0,0	10,5
7. Juli 2021-imi siusinaartumik soraarnerussutisianik 100 procentimik aningaasalersuisarnissamut ikaarsaariarneq	<b>0</b>	0,0	0,0	56,7
8. Nunani allani pensionisianut aaqqissuussanut akiliutigisat akileraarusersorneqaarnerat.	<b>0</b>	0,0	0,0	1,2
9. Nukissiuutinut akigititanik aaqqissuusseqqinneq	<b>-1.976</b>	- 1,0	- 1,0	- 1,0
10. Kommunit Sullissivik.gl-imumt tapiissutaat	<b>-2.000</b>	-2,0	-2,0	-2,0
11. Qeqqata Kommuniani nakkutilliisoqartitsineq, Unesco	<b>214</b>	0,2	0,2	0,2
<b>Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit nutaat</b>	<b>1.490.472</b>	1.513,4	1.577,5	1.647,0